

VOF CARU Rogierlaan 9 B4 8400 OOSTENDE

VORMINGEN FORMATIONS CONSULTANCY

rudiclaeys@telenet.be

CARU OVERHEIDSOPDRACHTEN 2018

NIEUWSBRIEF MEI 2018

- 1. HET ONTBREKEN VAN EEN ERKENNING ALS
BUITENLANDSAANNEMER BIJ ONTBREKEN VAN
VERGELIJKBARE REGELING DIENT VERDER ONDERZOCHT TE
WORDEN IN HET KADER VAN DE SELECTIE**
- 2. OPENBARE BESTUREN EN VASTGOEDCONSTRUCTIES**
- 3. AVG GDPR ALGEMENE VERORDENING
GEGEVENSBECHERMING VERPLICHT VANAF 25 MEI 2018**

**1. HET ONTBREKEN VAN EEN ERKENNING ALS BUITENLANDSAANNEMER
WEGENS ONTBREKEN VAN VERGELIJKBAAR SYSTEEM DIENT VERDER
ONDERZOCHT TE WORDEN IN HET KADER VAN DE SELECTIE**

RvS Arrest nr. 241.101 van 23 maart 2018 in de zaak A. 224.636/XII-8513

Overeenkomstig artikel 66, § 1, eerste lid, 2°, van de wet van 17 juni 2016 ‘inzake overheidsopdrachten’ (hierna: ‘wet overheidsopdrachten 2016’) mogen opdrachten enkel worden gegund indien de aanbestedende overheid “erop heeft toegezien” dat is voldaan aan de voorwaarde dat de offerte afkomstig is van een inschrijver die voldoet aan de door de aanbestedende overheid vastgestelde selectiecriteria.

Krachtens artikel 71, eerste lid, 3°, van de wet overheids- opdrachten 2016 kunnen de selectiecriteria onder meer betrekking hebben op de technische en beroepsbekwaamheid van de inschrijvers.

Artikel 70, § 1, van het koninklijk besluit plaatsing 2017 legt de koppeling tussen de gunningsprocedure en de regeling inzake de erkenning van aannemers en luidt:

“§ 1. Wanneer bij een opdracht voor werken, de werken die er het voorwerp van uitmaken overeenkomstig artikel 3, eerste lid, van de wet van 20 maart 1991 houdende regeling van de erkenning van aannemers van werken, slechts mogen worden uitgevoerd door ondernemers die ofwel hiertoe erkend zijn, ofwel aan de voorwaarden ertoe voldoen of nog het bewijs geleverd hebben van het feit dat ze voldoen aan de voorwaarden voor de erkenning bepaald door of krachtens de voormelde wet, vermelden de aankondiging van de opdracht of, bij gebrek daaraan, de opdracht- documenten welke erkenning vereist is in overeenstemming met de eerder aangehaalde wet en haar uitvoeringsbesluiten.

De aanvraag tot deelneming of de offerte vermeldt :

1° ofwel dat de kandidaat of inschrijver over de vereiste erkenning beschikt;
2° ofwel dat de kandidaat of inschrijver in het bezit is van een certificaat of ingeschreven is op een officiële lijst van erkende aannemers in een andere lidstaat van de Europese Unie. In dat geval kan de kandidaat of inschrijver bij zijn aanvraag tot deelneming of offerte het door de bevoegde certificeringsinstelling afgeleverde certificaat of het door de bevoegde instantie van de lidstaat bevestigde bewijs van inschrijving voegen, alsook elk document dat de gelijkwaardigheid tussen deze certificering of inschrijving en de vereiste erkenning als bedoeld in het eerste lid kan aantonen. Op dit certificaat worden de referenties vermeld op grond waarvan de inschrijving van die ondernemers op de officiële lijst of certificering mogelijk was, alsmede de classificatie op deze lijst;

3° ofwel dat de kandidaat of inschrijver de toepassing inroept van artikel 3, eerste lid, 2°, van de wet van 20 maart 1991 houdende regeling van de erkenning van aannemers van werken. De aanbestedende overheid stelt de Commissie voor erkenning der aannemers ingesteld door de voormelde wet hiervan onmiddellijk op de hoogte.

In geval van een openbare procedure of een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking kan de aanbestedende overheid, indien zij de voorwaarden vastgesteld door of krachtens de wet van 20 maart 1991 voldoende acht om de selectie van de inschrijvers uit te voeren, zich beperken tot de vermelding bedoeld in het eerste lid, zonder van de inschrijvers andere inlichtingen of documenten betreffende hun economische, financiële, alsook hun technische of beroepsbekwaamheid te eisen.”

Overeenkomstig artikel 2,1° van de wet van 20 maart 1991 is deze wet van toepassing op overheidsopdrachten voor werken zoals bepaald in artikel 2, 18°, van de wet overheidsopdrachten 2016, die geplaatst worden door de aanbestedende overheden en de overheidsbedrijven zoals bepaald in artikel 2, 1° en 2°, van diezelfde wet.

Krachtens artikel 3, eerste lid, van de wet van 20 maart 1991 mogen overheidsopdrachten voor werken waarvan de geraamde waarde een bij koninklijk besluit vastgesteld bedrag overschrijden, slechts worden uitgevoerd door ondernemers, zowel publiek- als privaatrechtelijke, die op het moment van de sluiting van de opdracht of van de concessieovereenkomst (1°) hetzij te dien einde erkend zijn; (2°) hetzij het bewijs geleverd hebben dat zij de voorwaarden opgelegd door of krachtens deze wet vervullen.

De gekozen inschrijver is een vennootschap naar Nederlands recht, met zetel in Nederland. Zij beschikt niet over een Belgische erkenning als aannemer van werken. De verwerende partij en de tussenkomende partij betogen dat er in Nederland geen systeem bestaat inzake de erkenning van aannemers gelijkaardig aan het Belgische. De verzoekende partijen betwisten die stelling niet. Op het eerste gezicht zijn er geen redenen om op een andere veronderstelling te steunen bij het onderzoek van het enig middel.

Aldus kan te dezen, zo lijkt, enkel artikel 70, § 1, tweede lid, 3°, koninklijk besluit plaatsing 2017 van toepassing zijn. Deze bepaling vereist van de inschrijver dat hij in zijn aanvraag tot deelneming of offerte vermeldt dat hij de toepassing inroept van artikel 3, eerste lid, 2°, van de wet van 20 maart 1991.

Uit de offerte van de gekozen inschrijver blijkt, anders dan de verwerende partij en de tussenkomende partij lijken te doen gelden, niet dat deze zich beroept op deze bepaling om te voldoen aan de door de opdrachtdocumenten gestelde vereisten inzake erkenning. De hiervoor aangehaalde verklaring, die bij zijn offerte is gevoegd, strekt er enkel toe te bevestigen dat hij als buitenlandse onderneming niet over de

vereiste Belgische erkenning beschikt. Meer wordt er in die verklaring over de technische en beroepsbekwaamheid van de gekozen inschrijver niet meegedeeld, laat staan dat hij daarin een uitdrukkelijk beroep zou doen op de mogelijkheid hem geboden door artikel 3, eerste lid, 2°, van de voormelde wet om het bewijs te leveren dat hij voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

In tegenstelling tot wat de verwerende partij doet gelden in haar nota blijkt uit geen enkel ander stuk van het administratief dossier dat het vervullen van de erkenningsvereisten door de gekozen inschrijver door haar als aanbestedende overheid nader onderzocht zou zijn geworden.

Aldus lijkt het niet dat de verwerende partij, anders dan zij thans wil doen uitschijnen, tijdens de gunningsprocedure en voorafgaand aan het nemen van de gunningsbeslissing, zou hebben onderzocht of de gekozen inschrijver overeenkomstig artikel 3, eerste lid, 2°, van de wet van 20 maart 1991 het bewijs levert dat hij voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. De verwerende partij lijkt integendeel het standpunt van de gekozen inschrijver, die er in essentie van lijkt uit te gaan dat hij als Nederlandse onderneming niet verplicht is tot het hebben van een erkenning, zonder nader onderzoek te hebben aanvaard.

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat, met schending van het bepaalde in artikel 66, § 1, eerste lid, 2°, van de wet overheidsopdrachten 2016, de verwerende partij de opdracht lijkt te hebben gegund zonder erop te hebben toegezien of minstens niet op zorgvuldige wijze, dat is voldaan aan de voorwaarde dat de offerte afkomstig is van een inschrijver die voldoet aan de door de aanbestedende overheid vastgestelde selectiecriteria.

Het gebrek aan een behoorlijk gevoerd selectieonderzoek aan de hand van de erkenningsvereisten klemmt, zo lijkt het, te dezen des te meer in het licht van het argument in de nota, bevestigd in de opdrachtdocumenten, dat de verwerende partij er specifiek voor heeft gekozen om op grond van artikel 70, § 1, laatste lid, van het koninklijk besluit plaatsing 2017, de selectievereisten in de opdrachtdocumenten te beperken tot de voorwaarden vastgesteld door of krachtens de wet van 20 maart 1991. Zij lijkt er aldus zelf voor te hebben geopteerd het selectieonderzoek te reduceren tot een toetsing aan de vereisten van deze wet en de daarvan afgeleide regelgeving.

NLEIDENDE BESCHOUWINGEN

Het realiseren van infrastructuur door openbare besturen en functionele openbare diensten gebeurt hoe langer hoe meer door middel van zogenaamde vastgoedconstructies. Daarbij wordt het verlenen van zakelijke rechten, persoonlijke gebruiksrechten zoals huur en onroerende leasing, het afsluiten van een koop-verkoop of het oprichten van een projectvennootschap gecombineerd met verplichtingen en aanspraken over de gewenste infrastructuur. In vele gevallen wordt daarbij de wetgeving overheidsopdrachten ter zijde gelaten. De vraag rijst of dit terecht is. De grens tussen het aangaan van zuivere vastgoedcontracten en het verlenen van overheidsopdrachten is erg dun.

ZAKENRECHTELIJKE CONSTRUCTIES

Via de overdracht of bevestiging van zakelijk recht op overheidsgoederen kunnen ook PPS- projecten gerealiseerd worden.

Hierbij kan gedacht worden aan de verkoop, de erfpacht of het opstalrecht.

De overheidsopdrachtenwetgeving zal op deze constructies niet van toepassing zijn voor zover:

a) De overheid geen specifieke voorwaarden oplegt wat betreft de wijze waarop de privé- partner, die een zakelijk recht op een onroerend goed van de overheid verwerft, gebruik maakt van dit zakelijk recht.

Wanneer aldus bij voorbeeld de overheid uit haar patrimonium een terrein verkoopt aan een privé-partner mag wel verduidelijkt worden dat zij dit gebouw bestemd wenst te zien voor bij voorbeeld een zwembad, doch mag zij geen specifieke voorwaarden opleggen wat betreft de wijze waarop het zwembad wordt gebouwd, op gevaar af te worden geherkwalificeerd als een overheidsopdracht.

b) Aan de overheid mag geen verplichting tot inkoop of huur opgelegd worden zo niet valt men binnen het kader van een overheidsopdrachtenwetgeving en is er eerder sprake van een overheidsopdracht werken voorheen ook via een promotie overeenkomst.

Aan de overheid kan wel een voorkooprecht te worden verleend.

Uiteraard wordt het risico op herkwalificatie als overheidsopdracht steeds groter, vanuit de gestrengheid waarmee op de toepassing van de regelgeving wordt toegezien.

1. Opstal algemeen

1.1 Wat houdt het begrip opstal in?

Overeenkomsten betreffende het recht van opstal worden geregeld door de Wet van 10 januari 1824 op het recht van opstal zoals aangepast bij de wet van 25/4/2014. Uitgezonderd de in de wet bepaalde maximumtermijn van 50 jaar behoudens verlenging, mogen partijen afwijken van de in de wet bepaalde regeling (suppletief recht). Het wezen van het opstalrecht moet echter alleszins behouden blijven.

Het recht van opstal is

- o - een tijdelijk onroerend zakelijk recht De opstaller is eigenaar van de opstallen. De opstalgever is een titularis van een onroerend zakelijk recht die het opstalrecht kan geven binnen de grenzen van zijn recht (horizontale splitsing).

- o - waarbij een persoon gedurende maximum 50 jaar (duur is van openbare orde).
- o Geen minimum termijn.

Recht kan hernieuwd worden na verstrijken van de termijn, bijv. 2 periodes van 50 jaar, kan stilzwijgend als er intentioneel element aanwezig is, hernieuwing moet ondubbelzinnig zijn.

- o - gebouwen (niet met de bedoeling van restauratie of verbetering; opstallen mogen zowel in de grond zijn bijv. ondergrondse parking als boven de grond bv. kabelspoor), werken of beplantingen (bomen, haag) mag oprichten. Deze mogen ook reeds opgericht, uitgevoerd of beplant zijn.
- o - Op, boven of onder andermans grond (het is een afwijking op de natrekking; dit betekent dat afstand doen van het recht van natrekking resulteert in het verlenen van een opstalrecht)
- o - zowel ten bezwarende titel als om niet.
Volgens bepaalde rechtspraak en de rechtsleer kan er ook een opstalrecht gevestigd worden op gebouwen opgericht op het openbaar domein.

1.2 Gevolgen van het vestigen van een opstalrecht

o • rechten van de opstalhouder

Hij mag opstallen oprichten op voorwaarde dat hij de nodige vergunningen heeft. Hij heeft recht op de opbrengsten van de opstallen, op de huur ed. Hij heeft geen genotsrechten op de grond of ondergrond tenzij om er gebouwen, werken of beplantingen op aan te brengen.

Indien gans de bodem met een opstalrecht bezwaard is, heeft hij volgens de rechtsleer evenwel ook de jacht- en visrechten.

Hij mag gebouwen, werken, beplantingen gedurende de termijn van het opstalrecht vervreemden of met hypotheek bezwaren wanneer hij de opstallen zelf opgericht heeft of ervoor betaald heeft. De opstalhouder mag steeds het opstalrecht vervreemden of met hypotheek bezwaren.

Het recht wordt overgedragen op de erfgenamen.

Dit alles geldt voor zover er niet contractueel van afgeweken wordt.

o • plichten van de opstalhouder

Hij moet de vergoeding betalen indien de opstalovereenkomst onder bezwarende titel afgesloten werd. De vergoeding kan gekoppeld worden aan de consumptie-index, maar ook aan de gezondheidsindex. Partijen komen best overeen aan welke index de vergoeding wordt gekoppeld. Als de overeenkomst verwijst naar artikel 1728bis van het burgerlijk wetboek, wordt de gezondheidsindex bedoeld¹.

De opstalhouder moet alle belastingen betalen, ook de onroerende voorheffing.

Hij moet de rechten van de opstalgever of diens rechtsopvolger eerbiedigen.

De bestaande opstallen waarvoor de opstalhouder geen vergoeding betaald heeft bij de aanvang van de overeenkomst, moet hij onderhouden en herstellen. Meestal wordt aanvaard dat hij enkel de gewone herstellingen moet doen. Wie de grove herstellingen moet doen, is niet geregeld in de wet. De opstalgever moet deze wettelijk ook niet doen. Bijgevolg wordt dit best contractueel geregeld. Wanneer de opstalhouder zelf de gebouwen, werken en beplantingen opgericht of aangekocht heeft, is hij niet verplicht ze te onderhouden of te herstellen, tenzij contractueel anders bedongen werd.

- o • **rechten van de opstalgever**

Hij behoudt zijn onroerend zakelijk recht op voorwaarde dat hij bij de uitoefening ervan geen

schade berokkent aan de opstalhouder.

Hij heeft recht op de vergoeding wanneer de opstalovereenkomst tegen betaling afgesloten werd.

- o • **verplichtingen van de opstalgever**

De opstalgever is niet gehouden tot herstellingen en tot belastingen.

1.3. Bewijs van het opstalrecht

Het opstalrecht kan bij een specifieke wet gecreëerd zijn bv. elektriciteitsvoorzieningen.

Het opstalrecht wordt meestal bij overeenkomst vastgelegd. Tussen partijen volstaat een onderhandse overeenkomst.

Om tegenstelbaar te zijn aan derden, moet de opstalhouder de akte laten overschrijven op het hypotheekkantoor.

1.4. Einde van de opstalovereenkomst

- o • **volgens de wet**

Door vermenging wanneer opstalhouder en opstalgever dezelfde worden. De rechten van derden blijven gelden.

Door bijvoorbeeld het volledig tenietgaan van de grond bijv. ingevolge grondverzaking. Bij het tenietgaan van de gebouwen, werken of beplantingen eindigt het opstalrecht niet, tenzij het recht beperkt was tot deze opstallen en er geen nieuwe gebouwen, werken of beplantingen mogen opgericht worden.

Door de dertigjarige verjaring ingevolge niet-uitoefening. De opstalgever of diens rechtsopvolger beschikken opnieuw volledig over hun onroerend zakelijk recht.

- o • **volgens het gemeen recht**

Door eenzijdige afstand van de opstalhouder van zijn recht.

Door ontbinding wegens het niet uitvoeren van de opgelegde verplichtingen.

Door onteigening ten algemenen nutte van de grond. De opstalhouder heeft recht op vergoeding.

Door vernietiging of ontbinding van het onroerend zakelijk recht van de opstalgever of diens rechtsopvolger.

Door verloop van de tijdsduur van het contractueel vastgestelde opstalrecht. De hernieuwing kan niet louter stilzwijgend gebeuren. Er moet minstens een intentioneel element aanwezig zijn. De bedoeling moet duidelijk zijn.

1.5 gevolgen van de beëindiging van het opstalrecht

Wanneer de gebouwen, werken en beplantingen bij de aanvang door de opstalhouder betaald werden of wanneer hij de gebouwen tijdens de duur van het opstalrecht zelf opgericht heeft of de werken en beplantingen zelf gedaan heeft, gaan deze bij het einde van het opstalrecht steeds over op de opstalgever of diens rechtsopvolger maar deze moet er wel de prijs van betalen volgens de actuele waarde ervan op het ogenblik van tenietgaan van het opstalrecht. De opstalhouder kan niet verplicht worden om ze af te breken, doet hij het toch dan moet hij de grond herstellen in de staat waarin deze zich bevond vóór het oprichten van de opstallen.

Wanneer het opstalrecht gevestigd werd op, boven of onder een grond waarop of waaronder zich al bestaande gebouwen, werken of beplantingen bevonden waarvan de opstalhouder de waarde niet betaald heeft, gaan deze gebouwen, werken of beplantingen eveneens over op de opstalgever of diens rechtsopvolger zonder dat hij ervoor moet betalen, ook niet voor de aangebrachte verbeteringen.

Partijen kunnen anders overeenkomen.

2. Erfpacht en opstal door lokale besturen

De openbare procedure is de regel.

De onderhandse procedure is de uitzondering. Een onderhandse procedure kan enkel mits hiervoor een grondige motivering kan gegeven worden. Dit is de verantwoordelijkheid van het lokaal bestuur.

De gemeenteraad (artikel 43, §2, 12° van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005), de OCMW-raad (artikel 52, tweede lid, 18° OCMW-decreet) of de kerkraad, heeft de bevoegdheid om te beslissen over het verlenen van een recht van erfpacht of opstal.

Het vestigen van een recht van opstal is mogelijk zowel op goederen die tot het privaat domein van de lokale besturen behoren als op het openbaar domein. Een recht van erfpacht kan in principe enkel op privaat domein. Uit rechtspraak en rechtsleer volgt dat een opstalrecht kan gevestigd worden op het openbaar domein voor zover dat de openbare bestemming niet verhindert.

Na de voorbereiding van het dossier door het college van burgemeester en schepenen, de voorzitter van het OCMW of de voorzitter samen met de secretaris van de kerkfabriek, wordt door de raad in openbare vergadering beslist over de voorwaarden voor het verlenen van voornoemde rechten, met inbegrip van de jaarlijks verschuldigde vergoeding. Tevens dienen de kadastrale ligging en de oppervlakte van de onroerende goederen vermeld te worden in het besluit van de raad.

Door de aard en de inhoud van de verleende rechten wordt het vestigen van een recht van erfpacht of opstal gelijkgesteld met een vervreemding, voor wat de bevoegdheidsverdeling tussen de raad en het college van burgemeester en schepenen/de voorzitter betreft.

Het vereiste bodemattest dient aangevraagd te worden bij OVAM.

Op 1 juni 2008 wijzigde de definitie van "overdracht van gronden" (artikel 2 Vlaams decreet van 27 oktober 2006), waardoor het aanvragen en neerleggen van een bodemattest enkel nog verplicht is voor het aangaan, afsluiten of overdragen van een zakelijk recht, waaronder het vestigen van een erfpachtrecht of opstalrecht op een grond.

Artikel 2, 18° van het Vlaams decreet van 27 oktober 2006 definieert “overdracht van gronden” als volgt:

a) de overdracht onder levenden van het eigendomsrecht op een grond;

- b) het vestigen onder levenden van een recht van vruchtgebruik, een erfpacht of opstalrecht op een grond, en het onder de levenden beëindigen van deze op voormelde wijze gevestigde rechten;
- c) het aangaan of het beëindigen van een concessie op een grond;
- d) de overdracht van het eigendomsrecht op een grond en de beëindiging van een recht als vermeld in b) of c), ingevolge de ontbinding van een rechtspersoon;
- e) de overdracht onder levenden van een recht vermeld in b) of c);
- f) de fusie van rechtspersonen, de splitsing van rechtspersonen en de met fusie of splitsing gelijkgestelde verrichtingen waar de rechtspersoon of de rechtspersonen waarvan het vermogen zal overgaan eigenaar is van grond of houder is van een recht als vermeld in b) of c);
- g) de inbreng of de overdracht van een algemeenheid of een bedrijfstak, voor zover daartoe een recht als vermeld in a), b) of c), behoort;
- h) het opstellen van de statuten van het gebouw als vermeld in artikel 577-4 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede het acteren van de instemming van de mede-eigenaars met de afwijking zoals bedoeld in artikel 577-3, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bij eenzijdige wilsuiking.

Om reden van een goed financieel beleid is het ook nodig dat het gemeentelijk patrimonium verantwoord beheerd wordt. Lokale besturen moeten daarom een gepaste vergoeding overeenkomen voor het ter beschikking stellen van hun patrimonium bij wijze van erfpacht of opstal.

Het is wenselijk dat het bestuur een schattingsverslag laat opstellen betreffende de verkoopwaarde van het goed. Het college van burgemeester en schepenen is bevoegd om de schatter aan te duiden (bij het OCMW kan de voorzitter dit beslissen). Het bestuur kan daarvoor beroep doen op een landmeter-expert met toepassing van de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten (dienstenopdracht).

De vergoeding voor het erfpacht- of opstalrecht wordt dan vastgesteld door een bepaalde coëfficiënt toe te passen op de verkoopswaarde. Deze coëfficiënt kan verschillen afhankelijk van het doel dat nagestreefd wordt met het verlenen van het erfpacht/opstalrecht.

Wanneer de erfpacht- of opstalhouder bepaalde herstellingen aan het goed dat in erfpacht of in opstal gegeven wordt, zal uitvoeren, kan de vergoeding hieraan aangepast worden.

Uiteraard dient elke gevraagde vergoeding die lager is dan een normaal geachte vergoeding in het besluit van de raad expliciet gemotiveerd te worden.

Tevens is het wenselijk dat de gemeente of het OCMW in afwijking van de wetgevende bepalingen bij het einde van de overeenkomst:

- o • ofwel het betrokken goed in de oorspronkelijke staat doet herstellen op kosten van de erfpacht- of opstalhouder
- o • ofwel het geheel met de verwezenlijkte opstal kosteloos opnieuw in volle eigendom krijgt. Deze regeling dient contractueel vastgesteld te worden in de erfpacht- of opstalakte.

Het college van burgemeester en schepenen, de voorzitter van het OCMW of de voorzitter samen met de secretaris van de kerkfabriek is bevoegd om naar kandidaten te zoeken. Vervolgens kan het college of de OCMW-raad beslissen om de onderhandse overeenkomst af te sluiten.

Tot slot moet er een authentieke akte opgesteld worden, die overgeschreven moet worden op het hypotheekkantoor. Zowel de wet van 10 januari 1824 betreffende het erfpachtrecht als de wet van 10 januari 1824 betreffende het recht van opstal bepalen immers uitdrukkelijk dat de titel van vestiging van het recht overgeschreven moet worden in de daartoe bestemde openbare registers.

3. Onderscheid tussen het recht van erfpacht en het recht van opstal

Om uit te maken of het wenselijk is een opstalovereenkomst dan wel een erfpachtovereenkomst af te sluiten, wordt hierna het verschil tussen beide regelingen opgesomd. Behoudens de wettelijk bepaalde minimum- en maximumduur van de erfpacht- of opstalovereenkomst, is de wettelijke regeling evenwel van suppletief recht. Dit betekent dat er contractueel kan van afgeweken worden door de betrokken partijen, zoals hoger reeds meegedeeld werd.

ERFPACHT	OPSTAL
• het is een zakelijk recht waarbij een persoon het volle gebruiks- en genotsrecht verkrijgt over een onroerend goed dat aan een ander toebehoort (bebouwde of onbebouwde gronden of gebouwen alleen). Slechts in tweede orde betreft het een recht om gebouwen op te richten.	• het is een zakelijk recht om bestaande of nog op te richten gebouwen, werken of beplanting op boven of onder andermans grond in eigendom te hebben. Het kan worden gevestigd door elke titularis van een onroerend zakelijk recht.

• het is een tijdelijk recht met een minimum duur van 27 jaar en een maximum duur van 99 jaar. (zie artikel 2 van de erfpachtwet) • het wordt ten bezwarende titel afgesloten. De canon is een wezenlijk bestanddeel van de erfpacht. (zie artikel 1 van de erfpachtwet)	• het is een tijdelijk recht met enkel een maximumduur van 50 jaar met de mogelijkheid van hernieuwing. (zie artikel 4 van de opstalwet) • het wordt ten bezwarende titel of ten kosteloze titel gevestigd.
---	--

• bij het einde van de erfpacht kan de eigenaar een vordering tot schadevergoeding instellen tegen de erfpachter wegens gebrekkig onderhoud van het in erfpacht gegeven goed. (zie artikel 13 van de erfpachtwet) • -indien de erfpachter verplicht is om gebouwen/beplanting op te richten, komen deze bij het einde van de erfpacht toe aan de eigenaar zonder vergoeding. De eigenaar mag ook de afbraak vragen op kosten van de erfpachter. - indien de erfpachter vrijwillig gebouwen/beplanting opgericht heeft of wanneer hij ervoor betaald heeft, mag hij deze afbreken bij het einde van de erfpacht zoniet komen ze kosteloos toe aan de erfpachtgever (zie artikel 7 en 8 van de erfpachtwet).	• geen expliciet voorziene rechtsvordering voor de opstal-gever bij het einde van het opstalrecht. • - de opstalgever of diens rechtsopvolger moet bij het einde van het opstalrecht de actuele waarde van de gebouwen, werken of beplanting betalen die de opstalhouder betaald heeft of die hij zelf opgericht heeft. Hij heeft geen recht om de afbraak te vragen. - De gebouwen, werken en beplanting die bestonden bij het aangaan van de erfpacht moeten door de opstalhouder behouden blijven en gaan terug naar de opstalgever of diens rechtsopvolger zonder vergoeding zelfs niet voor de verbeteringen (zie artikel 6 en 7 van de opstalwet)
--	---

4. Promotieopdracht werken

Er wordt niet langer in een definitie voorzien van het begrip “promotieopdracht voor werken” inde nieuwe wet overheidsopdrachten, maar dit betekent geenszins dat deze “promotieopdrachten” verdwijnen, noch dat deze niet meer geregeld zouden zijn.

Wanneer een aanbesteder een overeenkomst overweegt dat zowel de financiering als de uitvoering van werken inhoudt (en hun concept of van andere diensten betreffende werken), zal hij deze moeten analyseren in termen van “overdracht van exploitatierisico” in de voormelde zin teneinde te bepalen of het gaat over een overheidsopdracht of een concessie en aldus om het stelsel te kennen dat erop van toepassing is.

4.1 Algemeen

Bij een promotieopdracht van werken verbindt een opdrachtnemer (de promotor) zich ertoe een werk uit te voeren of te laten uitvoeren volgens de door de aanbestedende overheid vastgestelde behoeften. De promotieopdracht van werken is een bijzondere vorm van een overheidsopdracht voor werken, omdat die tegelijk betrekking heeft op de financiering en de uitvoering van werken. Ze kan eventueel ook diensten omvatten die verband houden met deze werken. Deze specifieke regeling is noodzakelijk om de vaak aanzienlijke financiering bij werken in goede banen te leiden en misbruiken te voorkomen. Eigenlijk is de promotie een vorm van alternatieve financiering via publiek-private samenwerking.

4.2 Modaliteiten

De vergoeding van de promotor gebeurt via de huur van het bouwwerk, huur met aankoopoptie op termijn, afbetaling door annuïteiten, toekennen of nemen van een erfpachtrecht of een recht van opstal. Bij het huren van een bestaand bouwwerk, worden de volgende werken noch als een promotieopdracht van werken noch als een andere opdracht voor werken beschouwd, indien de verhuurder (niet-aanbestedende overheid) ze uitvoert:

- de inrichtingswerken waarmee doorgaans de verhuurder is belast;
- de grote herstellingen die niet voldoen aan de vastgestelde behoeften van de aanbestedende overheid;
- de specifieke herinrichting die voldoet aan de vastgestelde behoeften van de aanbestedende overheid wanneer hun waarde gerekend over de hele huurperiode minder bedraagt dan 5% van de totale huur.

Wanneer de verhuurder zelf een aanbestedende overheid is worden hoger vermelde werken uiteraard wel als een opdracht van werken beschouwd.

De promotor moet voldoen aan de door de aanbestedende overheid bepaalde eisen inzake toegangsrecht een kwalitatieve selectie bij het indienen van zijn kandidaatstelling of offerte, al naargelang. De promotor is verplicht ofwel zelf te voldoen aan de wettelijke verplichtingen in verband met de erkenning van de aannemers dan wel een beroep te doen op aannemers die aan deze verplichtingen voldoen al naargelang hij de werken al dan niet persoonlijk uitvoert. De promotor is verplicht al de verantwoordelijkheden op zich te nemen die ten laste vallen van de aannemer bij de toepassing van artikel 1792 Burgerlijk Wetboek en artikel 2270 Burgerlijk Wetboek (tienjarige aansprakelijkheid).

5. Concessie van openbare werken nu geregeld door de wet betreffende de concessie overeenkomsten 17 juni 2016

Een concessie verschilt van een overheidsopdracht in die zin dat ze gekenmerkt wordt door de overdracht van het exploitatierisico. De tegenprestatie bestaat dus – althans gedeeltelijk – in het recht om de werken of diensten die het voorwerp uitmaken van de overeenkomst, te exploiteren.

De concessiewet legt geen specifieke procedures op zoals de overheidsopdrachtenwetgeving. Ze bevat wel verplichtingen die het proces van het gunnen van concessies transparanter maakt.

- De gunning van concessies moet worden aangekondigd in het Publicatieblad van de Europese Unie en het Bulletin der Aanbestedingen.
- Specifieke selectie- en gunningscriteria moeten worden vastgelegd.
- Procedurele bepalingen opgenomen in KB 25 juni 2017 plaatsing en uitvoeringsregels concessieovereenkomsten

Art.2 7°a) concessie voor werken : een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel waarbij een of meer aanbesteders werken laten uitvoeren door een of meer ondernemers, waarvoor de tegenprestatie bestaat hetzij uitsluitend in het recht het werk dat het voorwerp van de overeenkomst vormt te exploiteren, hetzij in dit recht en een betaling.

I. Onder “uitvoering van werken” wordt verstaan : de uitvoering of het ontwerp en de uitvoering van werken die betrekking hebben op een van de in bijlage I bedoelde werkzaamheden, of van een werk, dan wel het verwezenlijken, met welke middelen dan ook, van een werk dat voldoet aan de eisen van de aanbesteder die een beslissende invloed uitoefent op het soort werk of op het ontwerp van het werk;

ii. Onder “werk” wordt verstaan : het product van een geheel van bouw- of civieltechnische werken dat ertoe bestemd is als zodanig een economische of technische functie te vervullen;

b) concessie voor diensten : een schriftelijke overeenkomst onder bezwarende titel waarbij een of meer aanbesteders de verrichting van diensten met uitzondering van de uitvoering van werken als bedoeld in punt a), laten verrichten en beheren door een of meer ondernemers, waarvoor de tegenprestatie bestaat hetzij uitsluitend in

het recht de diensten die het voorwerp van het contract vormen te exploiteren, hetzij in dit recht en een betaling.

De gunning van een concessie voor werken of voor diensten houdt de overdracht aan de concessiehouder in van het operationeel risico dat inherent is aan de exploitatie van de werken of diensten en dat het vraagrisico of het aanbodrisico of beide omvat. De concessiehouder wordt geacht het operationeel risico op zich te nemen wanneer er onder normale exploitatieomstandigheden geen garantie bestaat dat de gedane investeringen of de kosten die gemaakt zijn bij het exploiteren van de werken of diensten die het voorwerp van de concessie vormen, kunnen worden terugverdiend. Het deel van het aan de concessiehouder overgedragen risico behelst een werkelijke blootstelling aan de grillen van de markt, hetgeen betekent dat elk potentieel door de concessiehouder te lijden verlies niet louter nominaal of te verwaarlozen is;

Voor deze formule draagt de overheid de privé-partner op een bepaald werk te realiseren en bestaat de tegenprestatie van de overheid erin dat zij aan de privé-partner het recht verleent om het gerealiseerde werk te exploiteren gedurende een bepaalde termijn, al dan niet gepaard gaande met een prijs.

Het project kan desgevallend worden gerealiseerd op gronden van de overheid dewelke deze dan ter beschikking stelt van de privé-partner via een zakelijk recht zoals een erfpacht of een opstalrecht.

De opgerichte werken zijn in principe eigendom, tijdens de concessie van de privé-partner, en worden op het einde van de rit eigendom van de overheid.

Het voordeel van deze formule bestaat in de grote onderhandelingsruimte dewelke toelaat de verschillende modaliteiten te bespreken.

De privé-partner draagt zorg voor de exploitatie en draagt hieromtrent het risico.

Uitsluiting van bepaalde diensten

Art. 6. Vallen niet onder de toepassing van deze wet, concessies voor diensten betreffende :

1° de verwerving of huur, ongeacht de financiële voorwaarden ervan, van grond, bestaande gebouwen of andere onroerende goederen of betreffende rechten hierop;

Algemene conclusie

Een overeenkomst die in hoofdzaak – met als hoofdvoorwerp dus – de realisatie van een bouwwerk inhoudt, kwalificeert het Europees Hof van Justitie als een overheidsopdracht voor de uitvoering van werken wanneer het vastgoed aan de door de aanbestedende overheid voorgeschreven eisen voldoet. (arrest van 10 juli 2014 (HvJEU, C-213/13, 10 juli 2014, Impresa Pizzarotti)

A contrario zou hier kunnen besloten worden dat dit niet het geval is gezien de aanbesteder (WVI) niet tussenkomt in het bouwproces alsdusdanig.

In zijn *Müller*-arrest heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: Hof van Justitie) duidelijk aangegeven onder welke omstandigheden welke onderdelen van een gebiedsontwikkeling Europees moeten worden aanbesteed. De ontwikkeling en realisatie van vastgoed met een private bestemming hoeft in beginsel niet mee te worden aanbesteed met de publieke delen, indien aanbestedende dienst en ontwikkelaar vasthouden aan hun eigen rol.

HvJ EU 25 maart 2010, zaak C-451/08, Helmut Müller, Pb. EU 2010, C 134, p. 7.

Het Hof van Justitie oordeelt vervolgens dat aan deze voorwaarde is voldaan, wanneer de werken (slechts) beogen te voldoen aan een openbaar doel van algemeen belang, zoals de stedenbouwkundige ontwikkeling of de coherentie van een stadswijk.

Het Hof van Justitie heeft ook een bruikbare maatstaf gegeven voor een demarcatie tussen ‘publieke’ en ‘private’ delen binnen een gebiedsontwikkeling. Slechts die bouwwerken waarbij een aanbestedende dienst een rechtstreeks economisch belang heeft, kunnen onder diens aanbestedingsplicht vallen. De onduidelijkheid die in het *Auroux*-arrest besloten lag, doordat de betreffende gebiedsontwikkeling integraal moest worden aanbesteed, is nu door het Hof van Justitie weggenomen. Vastgoed met een private bestemming waar de aanbestedende dienst geen rechtstreeks economisch belang bij heeft en dat derhalve voor rekening en risico van marktpartijen wordt gerealiseerd, hoeft niet Europees te worden aanbesteed.

De nieuwe richtlijn 2014/24 vertolkt in de nieuwe basiswet, bevat een aantal verduidelijkingen op het vlak van de definitie van opdrachten voor werken, met name worden overheidsopdrachten voor werken expliciet gedefinieerd als “*het laten*

uitvoeren met welke middelen dan ook van een werk dat voldoet aan de eisen van de aanbestedende dienst die een beslissende invloed uitoefent op het soort werk en het ontwerp van het werk". In overweging 9 wordt thans het volgende bepaald: "Om een werk te kunnen verrichten dat aan de door de aanbestedende dienst vastgestelde eisen voldoet, moet die dienst maatregelen hebben genomen om het soort werk te omschrijven, of althans een beslissende invloed op het ontwerp ervan uit te oefenen. Voor de vraag of een opdracht aan te merken is als een opdracht voor werken maakt het niet uit of de aannemer het werk geheel of ten dele zelf uitvoert, of het door een ander laat uitvoeren, mits de aannemer een directe of indirecte, in rechte afdwingbare verbintenis aangaat erop toe te zien dat de werken worden uitgevoerd". Dit is een nadere codificatie van de rechtspraak uit 2010 in de zaak Helmut Müller (HvJ EU, C-451/08, 25 maart 2010) .

Voorts bevat de preambule ook nog duiding die aangeeft dat er wel degelijk nog marge is voor vastgoedtransacties buiten overheidsopdrachten, met dien verstande dat het hoofdvoorwerp geldt als bepalend criterium (overweging 8):

Een overeenkomst moet alleen worden geacht een overheidsopdracht voor werken te zijn indien zij specifiek betrekking heeft op de in bijlage II bedoelde activiteiten, zelfs indien de overeenkomst andere voor die activiteiten benodigde diensten omvat. Overheidsopdrachten voor diensten, waaronder diensten inzake eigendomsbeheer, kunnen onder bepaalde omstandigheden ook werken omvatten. Indien deze werken ten opzichte van het hoofdvoorwerp van de opdracht van bijkomende aard zijn en daarvan een uitvloeisel zijn of daarop een aanvulling vormen, is het feit dat die werken deel uitmaken van de opdracht echter geen reden om de overheidsopdracht voor diensten als een overheidsopdracht voor werken aan te merken.

3. AVG GDPR ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING

Vanaf **25 mei 2018** gelden strengere regels voor de verwerking van persoonsgegevens. De Europese Verordening 2016/679 (Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) of General Data Protection Regulation (GDPR)) die dan in voege treedt, zal het huidige privacy-landschap grondig hertekenen.

Enkele voorbeelden:

- De aangiftes van de verwerking van persoonsgegevens bij de privacy-commissie worden vervangen door een register. De verwerker moet voortaan zelf inventariseren welke gegevens worden verwerkt met welk doel.
- De verwerking van gegevens kan enkel middels een geldige grondslag. Dit kan zijn een wettelijke verplichting, een contractuele bepaling, een vitaal belang of een gerechtvaardigd belang. Indien geen van deze redenen kan ingeroepen worden, moet er expliciete toestemming worden verkregen van de betrokkenen.
- Betrokkenen verwerven verregaande rechten: recht op inzage, rechtzetting, verwijdering, ...
- Voor verwerking van risicovolle gegevens (bvb. medische gegevens) zal een AVG-risicoanalyse moeten opgesteld worden.
- Niet-naleving van de AVG kan o.a. ernstige financiële risico's met zich meebrengen.

ORGANISATORISCHE VERPLICHTINGEN

De voornaamste nieuwigheden van de AVG zijn te situeren op vlak van de diverse organisatorische verplichtingen die de Verordening oplegt

A. Het dataverwerkingsregister en de zogenaamde gegevenseffectbeoordeling (art. 30 en 35 AVG,)

Artikel 30 van de AVG bepaalt dat u een register dient bij te houden van alle verwerkingsactiviteiten die u uitvoert en die onder uw verantwoordelijkheid vallen

Concreet dient u in samenspraak met medewerkers en personeelsleden o.m. op te lijsten:

• - Wie persoonsgegevens behandelt; • - Welke soort informatie behandeld wordt, en door wie; • - Welke vorm van verwerking gehanteerd wordt: • - Wat de doelstelling is van (elke) vorm van verwerking • - Waar deze (fysieke) informatie bewaard wordt;	• - Hoe deze informatie bewaard wordt (digitaal, in papieren vorm, op PC en/of laptop, op USB, eventueel via mobiele applicaties, etc.); • - Wie toegang heeft of kan hebben tot deze informatie (personeelsleden, ICT-medewerkers, stagiairs, etc.); • - Hoe deze informatie beschermd wordt (paswoorden, inlogcontrole, vingerscan bij smartphones, encryptie PC's en laptops, beveiliging en toegang Wifi- netwerk)
--	--

Het belang van een correct opgesteld en opgevolgd register schuilt er ook in dat dit, desgevraagd, voorgelegd dient te worden aan de toezichthoudende autoriteit (conform art. 30, 4. AVG).

Naast het zorgvuldig bijhouden van een register, dient u ook voor uzelf een gegevenseffectbeoordeling uit te voeren. Hoewel art. 35 AVG in de eerste plaats gericht is op ondernemingen die op grote schaal systematisch data verwerken, is het raadzaam om, aan de hand van uw verwerkingsregister, een beoordeling te maken van uw manier van dataverwerking.

Concreet beoordeelt u aan de hand van uw register of de door u verwerkte gegevens conform de AVG verwerkt worden, en stuurt u bij waar nodig:

Bijvoorbeeld:

- - Beoordeel of al uw softwarepakketten voldoende up to date zijn.
- - Beoordeel of de mobiele toegang tot verwerking (via gsm, laptop, tablet,...) voldoende beveiligd is (screen Lock, paswoord, extra pincode,...).
- - Voor fysieke dossiers bekijkt u hoe en waar deze bewaard worden, wie toegang heeft tot de stukken en gaat u concreet na (afsluitbare kasten, toegang tot kantoor via badge of code, ...) hoe dit – indien nodig – kan verbeterd worden.

Art. 32 AVG geeft nog bijkomende voorwaarden voor de beveiliging van verwerking (waar gepast) mee:

- - Pseudonimisering en versleuteling:
- - Het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
- - Het opstellen van een procedure om op gezette tijdstippen de technische en organisatorische maatregelen aangaande de verwerking te testen en te evalueren.
- (meer algemeen): het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van uw systeem te garanderen.

B. De meldingsplicht van een inbreuk in verband met de persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit (art. 33 AVG) en aan de betrokkene (art. 34 AVG)

- Hoewel het hopelijk nooit zover komt, dient u ingeval van een inbreuk in verband met persoonsgegevens (inbraak, diefstal, hacking, datalek, maar ook verlies fysiek dossier, laptop, tablet etc.) de toezichthoudende autoriteit en de (geraakte) betrokkene(n) hiervan onverwijld en zonder redelijke vertraging op de hoogte te brengen.
- Concreet voorziet de AVG in een termijn van 72 uur om de toezichthoudende autoriteit op de hoogte te brengen. Indien de melding niet binnen 72 uur plaatsvindt, dient u bovendien de vertraging te motiveren.
- Ten aanzien van de (geraakte) betrokkene(n) schrijft art. 34 AVG voor dat, enkel indien de inbreuk een (waarschijnlijk) hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, de betrokkene onverwijld over deze inbreuk dient geïnformeerd te worden.

- Hoewel geen concrete termijn bepaald werd, mag er vanuit gegaan worden dat de in art. 33 AVG voorgeschreven termijn voor meldingen aan de toezichthoudende autoriteit ook hier (minstens) als termijn nagestreefd dient te worden.
- Wel is de aparte melding aan de betrokkene niet verplicht in de volgende gevallen:

- de verwerkingsverantwoordelijke heeft passende technische en organisatorische beschermingsmaatregelen genomen en deze maatregelen zijn toegepast op de persoonsgegevens waarop de inbreuk in verband met persoonsgegevens betrekking heeft, met name die welke de persoonsgegevens onbegrijpelijk maken voor onbevoegden, zoals versleuteling; - de verwerkingsverantwoordelijke heeft achteraf maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het in lid 1 bedoelde hoge risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen zich waarschijnlijk niet meer zal voordoen; - de mededeling zou onevenredige inspanningen vergen. In dat geval komt er in de plaats daarvan een openbare soortgelijke betrokkenen even doeltreffend worden geïnformeerd.	- Conform art. 33, 3. a), b) & c) AVG,)
---	---

- mededeling of een maatregel waarbij Zowel naar de toezichthoudende autoriteit, als naar de betrokkene, dient uw melding (minstens) volgende informatie te bevatten:

- de aard van de inbreuk , waar mogelijk onder vermelding van	• Indien en voor zover het niet mogelijk is om alle informatie	•
de (categorieën van) betrokkene(n) en persoonsgegevensregisters in kwestie en, bij benadering, het aantal betrokkenen en persoonsgegevensregisters in kwestie; - de naam en de contactgegevens van een contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen; - de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;	gelijktijdig te verstrekken, kan de informatie zonder onredelijke vertraging in stappen worden verstrekt.	• - Conform art. 33,2. & • 4. AVG

- De maatregelen die werden voorgesteld of genomen om de inbreuk aan te pakken, waaronder, in voorkomend geval, de beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.		
--	--	--

- Ook hier kan gewezen worden op het belang van het bijhouden en opvolgen van uw dataverwerkingsregister. Op deze manier kan u snel nagaan wat de gevolgen zijn van een inbreuk, wie betrokken is en hoe de inbreuk geremedieerd kan worden.

C. Algemene dienstverlening naar de betrokkene(n) toe

- Naast de organisatorische gevolgen van het verwerkingsregister en de meldingsplicht, voert de AVG ook een flink pakket aan dienstverleningsopdrachten in. Zoals u eerder kon lezen, kunnen betrokkenen met de AVG aanspraak maken op een aantal rechten:

- **I. Recht op informatie**

- Het algemene recht op informatie conform art. 13 & 14 AVG veronderstelt dat de betrokkene op afdoende wijze geïnformeerd wordt (en hiermee akkoord gaat) over de aard en doelstelling van de informatieverwerking. Zowel voor informatie die rechtstreeks van de betrokkene werd verkregen, dan wel via derden geldt onderstaande informatieplicht.
- Concreet bepalen de artikelen volgende vormen van informatie die verstrekt dient te worden:

• - Recht op informatie • - Recht van inzage • - Recht op rectificatie • - Recht op verwijdering/gegevenswissing • - Recht van verzet • - Recht op overdraagbaarheid van gegevens	• - Artikel 13 & 14 AVG • - Artikel 15 AVG • - Artikel 16 AVG • - Artikel 17 AVG • - Artikel 18 & 21 AVG • - Artikel 20 AVG
--	--

- - Informatie m.b.t. uw (contact) gegevens
- - Het verwerkingsdoeleinde, alsook de rechtsgrond voor de verwerking;
- - in voorkomend geval, de ontvangers of categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens;
- - de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria ter bepaling van die termijn;
- - dat de betrokkene het recht heeft te verzoeken om inzage van en rectificatie of wissing van de persoonsgegevens of beperking van de hem betreffende verwerking, alsmede het recht tegen de verwerking bezwaar te maken en het recht op gegevensoverdraagbaarheid;
- - dat de betrokkene het recht heeft de toestemming te allen tijde in te trekken, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan;
- - dat de betrokkene het recht heeft klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit;
- Belangrijk hierbij is dat zowel art. 13 als 14 AVG bepalen dat deze uitgebreide informatieverplichting niet geldt indien de betrokkene reeds over deze informatie beschikt (of redelijkerwijze kan beschikken) en indien deze gegevens vertrouwelijk moeten blijven uit hoofde van een beroepsgeheim in het kader van Unierecht of lidstatelijk recht.

- **II. Recht van inzage**

- De betrokkene heeft conform art. 15 AVG het recht om inzage te verkrijgen van de volgende informatie:
 - - de verwerkingsdoeleinden (waarvoor wordt de informatie verwerkt?);
 - - de betrokken categorieën van persoonsgegevens;
 - - de ontvangers of categorieën van ontvangers aan wie de persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt;
 - - (indien mogelijk, de periode gedurende welke de persoonsgegevens naar verwachting zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen);
 - - dat de betrokkene het recht heeft te verzoeken dat persoonsgegevens worden gerectificeerd of gewist, of dat de verwerking van hem betreffende

persoonsgegevens wordt beperkt, alsmede het recht tegen die verwerking bezwaar te maken;

- - dat de betrokkene het recht heeft klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit;
- - wanneer de persoonsgegevens niet bij de betrokkene worden verzameld, alle beschikbare informatie over de bron van die gegevens;

- **III. Recht op rectificatie**

- De betrokkene heeft conform art. 16 AVG het recht om (onverwijld) rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens te verkrijgen. De betrokkene heeft tevens het recht vervollediging van onvolledige persoonsgegevens te verkrijgen, onder meer door een aanvullende verklaring te verstrekken.

- **IV. Recht op gegevenswissing**

- Art. 17 AVG bepaalt het recht van de betrokkene om zonder onredelijke vertraging wissing van hem betreffende persoonsgegevens te verkrijgen.

• - U bent echter niet verplicht hierop in te gaan indien een wettelijke verplichting u noopt tot het bewaren van deze gegevens (bv. de termijn van 5 jaar voor het bewaren van dossiers) • - Wanneer u deze gegevens nodig heeft voor het uitoefenen van het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie • - Voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering	• - Conform art. 17, 3., a)-e) AVG (p. 43-44)
---	---

- **V. Recht van verzet**

- Onder het recht van verzet dienen enkele mogelijkheden bekeken te worden waarover de betrokkene beschikt om zijn onvrede inzake een verwerking te tonen.

- Zo kan de betrokkene op grond van art. 18 AVG de beperking van de verwerking van zijn gegevens eisen. Daarnaast heeft de betrokkene op grond van art. 21 AVG het recht om bezwaar te maken tegen een (voorgenomen) verwerking.
- Zowel een rechtstreekse vraag tot beperking als een 'melding' van bezwaar tegen verwerking zullen evenwel slechts leiden tot een verplichting van uw kant, indien een van volgende elementen van toepassing is :

• - de juistheid van de persoonsgegevens wordt betwist door de betrokkene, gedurende een periode die u in staat stelt de juistheid van de persoonsgegevens te controleren (indien de gegevens toch correct blijken, dient u dit te melden maar dus niet te voldoen aan de beperking); • - de verwerking is onrechtmatig en de betrokkene verzet zich tegen het wissen van de persoonsgegevens en verzoekt in de plaats daarvan om beperking van het gebruik ervan (m.a.w. geen vraag tot gegevenswissing conform art. 17); • - U heeft de persoonsgegevens niet meer nodig voor de verwerkingsdoeleinden, maar de betrokkene heeft deze nodig voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering; • - De betrokkene heeft bewaar gemaakt (dus conform art. 21 AVG) tegen een (welbepaalde) verwerking.	• - Conform art. 18, 1., a), b), c), d) AVG, (p. 44-45).
--	--

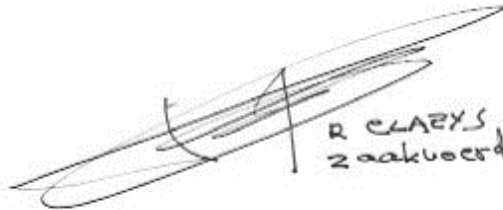
- **VI. Recht op overdraagbaarheid van de gegevens**

- De betrokkene, tot slot, heeft conform art. 20 AVG het recht de hem betreffende persoonsgegevens, die hij heeft verstrekt, in een gestructureerde, gangbare en machineleesbare vorm te verkrijgen, en hij heeft het recht die gegevens over te dragen.
- Om van dit algemene recht gebruik te kunnen maken, moet echter voldaan worden aan een cumulatieve voorwaarde:

- de verwerking berust op toestemming uit hoofde van artikel 6, lid 1, punt a), of artikel 9, lid 2, punt a), of op een	Zowel de cumulatieve voorwaarde als de deontologische bepalingen inzake beroepsgeheim zorgen ervoor dat een
overeenkomst uit hoofde van artikel 6, lid 1, punt b); en de verwerking via geautomatiseerde procedés wordt verricht.	betrokkenen niet zomaar de overdracht van zijn of haar gegevens kan eisen.

INFOBRON OVB

Oostende 2/5/2018

R. CLAEYS
zaakvoerder.

Prof. Rudi CLAEYS

Zaakvoerder vof CARU